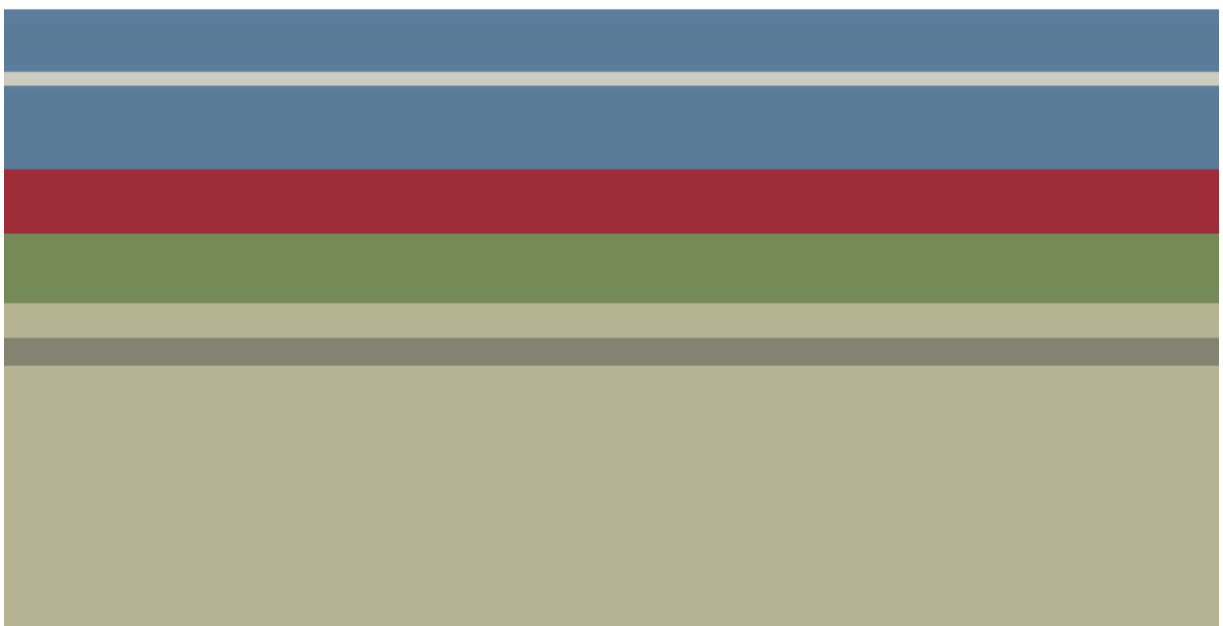

.txl

Programma 5 - Samen beleven en bewegen

Visie

Dit programma gaat over sport, cultuur, groen en recreatie. De belangrijkste doelstelling hiervan is het creëren en behouden van een fijne, gezonde, sociale en uitdagende leefomgeving. Een divers aanbod aan activiteiten op het gebied van sport, spel, kunst, cultuur en ontspanning en voldoende voorzieningen dragen bij aan een gezonder en gelukkiger leven van mensen.

Op de plek van de oude Thijsseschool bouwen we een nieuw sociaal-cultureel centrum: het Thijssenhuis. Dit wordt een unieke plek voor een gemeente van onze omvang. Hier kunnen initiatieven op het gebied van kunst, cultuur en literatuur elkaar versterken. Het wordt een plek waar iedereen zich op sociaal-cultureel gebied kan vermaken en verder kan ontwikkelen.

De ijsbaan in Den Burg wordt omgevormd tot een park met ruimte voor ontspanning, sport, spel en recreatie, afgewisseld door natuurlijke elementen als bloemrijk grasland, lage beplanting, watergangen, wadi's en boomgroepen.

De taakvelden natuur, landschap, openbaar groen en (openlucht)recreatie zijn nieuwe, maar logische toevoegingen aan het programma 'Samen beleven en bewegen'. Een goede balans tussen gebruik en belasting van de fysieke ruimte voor de sociale aspecten enerzijds, en behoud en bescherming van de natuurlijke en landschappelijke waarden van de fysieke ruimte anderzijds, zijn cruciaal voor een vruchtbare toekomst.

[Link naar Visie en beleid - Texel](#)

5.1 Sportbeleid en activering

Doelstellingen

5.1 Sportbeleid en activering

De Gemeente Texel heeft een brede benadering en kijkt op de functie van sport. Sport is een leuke en gezonde vorm van vrijetijdsbesteding die bijdraagt aan de vitaliteit van mens en maatschappij. Door sport ontmoeten mensen elkaar. Regelmatig sporten en bewegen vergroot het welzijn en de gezondheid van de sporter. Het bevordert samenwerking, stelt normen en waarden en biedt mogelijkheden voor participatie en integratie. Daarom willen we sport voor alle inwoners van Texel stimuleren, laagdrempelig en toegankelijk houden.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Afgelopen jaar hebben we combinatiefunctionarissen ingezet. Ook is het aantal combinatiefunctionarissen, werkzaam bij Sportstichting Texel, volgens de landelijke regeling uitgebreid met 0,5 fte voor een beweegcoach. En ook in 2025 heeft de Sportstichting weer veel verschillende sportactiviteiten en -projecten georganiseerd, zoals het fietsproject 'Doortrappen' voor ouderen. We ondersteunden de Sportstichting Texel, maar ook andere sportorganisaties en -initiatieven, met subsidies. In 2025 reikten we voor het eerst een Sportprijs uit.

Zo hebben we dat gedaan

Herijken subsidiebeleid met oog voor verenigingsondersteuner

Omschrijving (toelichting)

Dit is onderdeel van de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord. Het betreft startup 1, 2 en 3. Deze gaan over het inventariseren van (toekomstige) behoeften van verenigingen (verenigingen breed en specifiek voor kader). Doel is om te komen tot een plan van aanpak. Daar is input van verenigingen voor nodig. Dat is er op dit moment nog onvoldoende. De verenigingsondersteuner valt naadloos in de opdracht van het coalitieakkoord: "6.2 Ondersteunen stichtingen en verenigingen, onder andere ondersteunen vrijwilligers en samenwerkingen tussen de verschillende organisaties". Aangezien een verenigingsondersteuner een middel kan zijn om in deze behoefte te voorzien, wordt dit onderwerp in het verlengde hiervan gepland in 2024.

Tijd (toelichting)

Dit onderdeel is nu geborgd in de opdracht van Texels Welzijn en wordt periodiek gemonitord.

Kwaliteit (toelichting)

Stichting Welzijn Texel beheert het Vrijwilliger coördinatiepunt. Onderdeel is de coördinatie van vraag en aanbod rond vrijwilligers. Deze rol (het werven, plaatsen en stimuleren van vrijwilligers(-werk) wordt ook ingezet voor de sportsector en kan onder andere in samenwerking met de Sportstichting Texel worden ingevuld. De opbrengst kan leiden tot meer vrijwilligersvolume voor de sportsector met als mogelijk gevolg extra expertise en ondersteuningskracht voor sportverenigingen. Vrijwilligers kunnen desgewenst worden getraind met specifieke kennis. Daarnaast zijn er regionale Adviseurs Lokale Sport beschikbaar die verenigingen op het gebied van beleid, organisatie en kwaliteit kunnen adviseren en expertise aan kunnen bieden. De landelijke Sportbonden ondersteunen dit. Daarnaast wordt vanuit het Sportakkoord samenwerking zeer gestimuleerd. Ook intensievere samenwerking tussen verenigingen leidt naar verwachting tot meer expertise en onderlinge organisatiekracht.

5.2 Sportaccommodaties

Doelstellingen

5.2 Sportaccommodaties

De gemeente bezit een aantal kapitaalintensieve sportaccommodaties, zoals een kunstgrasveld voor voetbal, een atletiekbaan, een openlucht zwembad en een sporthal voor binnensport. Deze sportvoorzieningen verhuren we tegen maatschappelijke tarieven zoals vastgelegd in een tarievenbeleid. Op deze manier wordt sport indirect gestimuleerd en is het via deze route bereikbaar en toegankelijk voor inwoners. Het zwembad heeft, zeker voor een gemeente als Texel, een belangrijke functie. In een waterrijke omgeving is het goed leren zwemmen essentieel voor de veiligheid. Bovendien zijn er voor de jongste jeugd voldoende voorzieningen voor spelen, bewegen en ontdekken.

Wat hebben we gedaan in 2025?

De wielervedelbaan in Sportpark Den Burg-Zuid is gerenoveerd. Hierbij vervangen we de betonbaan door een asfaltbaan. Op de locatie van de Sportschutters is een beachvolleybalveld gerealiseerd (onderdeel van het Lokaal Sportakkoord). Met Staatsbosbeheer is een nieuwe erfpachtovereenkomst gesloten voor de voetbalaccommodatie in De Koog. De sportvloer van de sportzaal in het dorps huis De Hof is vervangen.

TXL Sporthal

In opdracht van Sportstichting Texel hebben we de exploitatie en het beheer van de TXL Sporthal geëvalueerd. De subsidiebijdrage voor deze opdracht is opgehoogd.

Zo hebben we dat gedaan

Beleids- en beheerplan spelen

Omschrijving (toelichting)

Bij de vaststelling van de begroting 2023 op 9-11-2022 is middels voorstel 2023-601 besloten een nieuw beleids- en beheerplan spelen op te stellen:

“De openbare ruimte biedt mensen de mogelijkheid tot spelen, bewegen of verblijven ongeacht leeftijd, geloof of afkomst. De openbare ruimte kan mogelijkheden bieden om plezier te maken en bij te dragen aan maatschappelijke, sociale en cognitieve ontwikkelingen. Het huidige beleid- en beheerplan Spelen op Texel loopt op zijn eind. Het plan is om een nieuw beleids- en beheerplan te laten maken voor de jaren 2024-2029.”

[Link naar begroting 2023](#)

De nota [Buitenspelen op Texel](#) is door de raad op 18 september 2024 vastgesteld. In het raadsbesluit hierbij is besloten de financiële consequenties bij de begroting van 2025 mee te nemen.

[Link naar raadsbesluit 18-09-2024](#)

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.2](#)

Tijd (toelichting)

is vastgesteld in 2025

Kwaliteit (toelichting)

De uitwerking van de vastgestelde nota 'Buitenspelen op Texel' is opgepakt en ingeregeld. Extra fte is aangenomen en de vervanging en het onderhoud van het materiaal is ingepland.

Geld (toelichting)

2023-601:	€ 50.000 incidenteel (opstellen nota)
Begroting 2025:	€ 128.000 structureel (fte + beheer en onderhoud)
Begroting 2025: afschrijftermijn 15 jaar)	€ 75.000 structureel (investeringsbudget voor vervanging speeltoestellen,

Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal

Omschrijving (toelichting)

Volgend uit antwoord op raadsvraag

De evaluatie van het beheer en exploitatie van de TXL Sporthal door de Sportstichting Texel is verschoven naar 2025. Door COVID-19 heeft de sportstichting geen kans gehad om reële exploitatiejaren te draaien. Dit is met de sportstichting afgesproken. Het voorstel van de Sportstichting wordt samen met de resultaten van de evaluatie aan de raad voorgelegd.

Tijd (toelichting)

(Wordt vooralsnog meegenomen in de voorstellen voor de raad van november.)

Kwaliteit (toelichting)

De evaluatie is afgerond. De financiën zijn een belangrijk onderdeel van de opdracht van de Sportstichting Texel.

Begin 2025 werd duidelijk dat de stichting een financieel nadeel heeft door hogere energielasten, gestegen personeelskosten en schoonmaakkosten. In de Perspectiefnota 2026-2029 was hiervoor een PM-post opgenomen, omdat het exacte bedrag nog niet bekend was. Daarnaast heeft BMC in het evaluatierapport aanbevelingen gedaan die mogelijk financiële gevolgen hebben. Via de begroting 2026 is het subsidiebedrag voor de sportstichting opgehoogd. Vanwege de deze ontwikkeling die nodig is voor het bestendigen van de huidige opdracht voor de Sportstichting, wordt deze opdracht nog niet verbreed met openluchtwembad Molenkoog.

Geld (toelichting)

Begroting 2026 e.v.

De raad heeft bij de vaststelling van de begroting 2026 € 150.000 structureel toegevoegd aan de subsidie voor de Sportstichting Texel voor het beheer en de exploitatie van de TXL Sporthal. De aanbevelingen uit het evaluatierapport worden uitgevoerd dan wel geïmplementeerd. BMC ondersteunt dit proces. De uitkomsten kunnen nog leiden tot een aanpassing van de subsidie. De verwachting is dat hierover in Q1/Q2 2026 duidelijkheid is.

Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden Sportpark- Den Burg-Zuid

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-503

De raad wenst een onderzoek naar de toekomstige gebruiksmogelijkheden van Sportpark Den Burg Zuid. De aanleiding was de verwachte leegstand in het sportpark en de ontwikkelingen bij tennisvereniging Deuce.

[Link naar begroting 2024](#)

Tijd (toelichting)

De bezetting van de voetbalvelden in sportpark Den Burg-Zuid is gedaald. Texel '94 huurt Sportveld C niet meer. Er lagen een aantal initiatieven en wensen voor een andere invulling van het sportpark. Dat pleitte voor een onderzoek naar de gebruiksmogelijkheden van het sportpark. Inmiddels is duidelijk dat een aantal initiatieven op een andere wijze is gerealiseerd. En van een aantal andere voorzieningen is bekend dat ze niet doorgaan. Nut en noodzaak van het voorziene onderzoek zijn daarmee afgenomen. Het onderzoek wordt daarom in de ijskast gezet. Het budget valt vrij.

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek naar de gebruiksmogelijkheden voor Sportpark Den Burg-Zuid heeft niet plaatsgevonden. Om dubbele ambities te voorkomen, is eerst gekeken naar de definitieve plannen voor de herinrichting van de IJsbaan. Deze zijn definitief geworden. Daarnaast is uit de gesprekken met tennisvereniging Deuce gebleken dat de vereniging bij voorkeur op de huidige locatie gevestigd blijft.

Geld (toelichting)

2024-503 : € 30.000 Incidenteel

Dit budget is via de begroting 2026 meegenomen in de dekking van het financieel tekort voor de exploitatie en het beheer van de TXL Sporthal (incidentele deel).

Renovatie wielersbaan Sportpark Den Burg- Zuid

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 19-12-2023

Overwegende dat

- de technische levensduur van de wielersbaan in Sportpark Den Burg-Zuid is verlopen;
 - de huidige gebreken in de wielersbaan niet meer met regulier onderhoud zijn op te lossen;
 - de gemeente goed geoutilleerde (buiten-)sportaccommodaties in stand wil houden;
- renovatie van de wielersbaan daarom noodzakelijk is geworden;
- het voortbestaan van wielervereniging Wielersport Texel niet ter discussie staat;

Besluit

1. voor de renovatie van de wielersbaan in Sportpark Den Burg-Zuid te kiezen voor ambitie/variant 2;
2. daarvoor een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 350.000;
3. van de eerste jaarschijf (2024) de lasten ad € 27.800 incidenteel te dekken via algemene reserve;
4. de structurele lasten ad. € 27.800 vanaf 2025 mee te nemen in de programmabegroting 2025 e.v;
5. voor de afschrijvingstermijn van de investering af te wijken van de termijn, zoals vastgelegd in de financiële verordening artikel 212 GW. En uit te gaan van een afschrijvingstermijn van 25 jaar conform de verwachte gemiddelde technische levensduur, in plaats van 15 jaar conform verordening;
6. een incidenteel budget van € 21.000 beschikbaar te stellen voor de gedeelte vervanging van het hekwerk langs het sportpark en dit bedrag te dekken uit de algemene reserve.

[Link naar raadsbesluit 19-12-2023](#)

Tijd (toelichting)

De gerenoveerde baan is in april 2025 weer in gebruik genomen.

Kwaliteit (toelichting)

De renovatie van de wielervederbaan is afgerond.

Geld (toelichting)

Het beschikbare krediet van € 350.000 is licht overschreden met ca. € 7.000. Veroorzaakt door een extra hekwerk wat in verband met de veiligheid is aangebracht langs het start-/finishgedeelte.

Verhoging exploitatiebudget Sportstichting Texel

Omschrijving (toelichting)

Door de grote opwekcapaciteit van de zonnepanelen, en als gevolg daarvan de grote energieruglevering en terugleverkosten, gestegen energietarieven en vervallen energiesubsidies, zijn de exploitatiekosten op energie substantieel gestegen: € 70.000. Er is i.h.k.v. de open begroting € 45.000 beschikbaar gesteld. Derhalve wordt voorgesteld om deze middelen in 2025 aan te vullen tot de benodigde € 70.000 en dus vanaf 2025 beschikbaar te houden en voor 2025 € 25.000 incidenteel extra beschikbaar te stellen voor de dekking van deze lasten. In 2025 moeten scenario's opgesteld worden voor de wijze waarop op de exploitatielasten op energie kunnen worden teruggedrongen, waarbij o.a. gedacht kan worden aan: accu's, batterijen, plaatsen laadpalen, overtollige energie delen met andere gemeentelijke gebouwen in de omgeving en slim omgaan met de omvormers. De resultaten daarvan moeten worden gevoegd bij de evaluatie (beheer en exploitatie TXL Sporthal door de Sportstichting Texel) die in 2025 wordt gehouden, waarna integraal zal blijken wat het financiële perspectief is voor de lange termijn. Financieel € 25.000 incidenteel t.b.v. dekking gestegen exploitatielasten in 2025 en € 25.000 incidenteel voor de inhuur van experts t.b.v. het opstellen van de scenario's voor het terugdringen van exploitatielasten.

[Amendement begrotingsvergadering](#)

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.2](#)

Tijd (toelichting)

De uitslag van het onderzoek naar de mogelijkheden wordt meegenomen in het traject van de evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal.

Kwaliteit (toelichting)

Het onderzoek loopt. Er wordt gekeken naar fysieke maatregelen maar ook naar administratieve oplossingen. Daarvoor wordt ook gekeken naar de regelgeving. De regelgeving is op dit moment ook in ontwikkeling. Administratieve en fysieke oplossingen worden uiteraard (tegen elkaar) afgewogen en gebruikt voor een of meerdere scenario's voor een oplossing waarvan het voordelig effect mogelijk vanaf 2026 zal gaan blijken. Naar verwachting is er in Q2 2026 duidelijkheid.

Geld (toelichting)

Voor het onderzoek is voor de begroting 2025 een krediet van € 25.000 beschikbaar gesteld.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Doelstellingen

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

We stimuleren en bevorderen een ruim en divers aanbod van kunst en cultuur, zoals bijvoorbeeld beeldende kunst, muziek, dans, theater, film en poëzie. Dit geven we onder meer vorm door subsidies te verstrekken aan diverse grote en kleinere instellingen en initiatieven die activiteiten op dit terrein organiseren en ontplooiën.

We zorgen voor een stabiel basisaanbod met duidelijke afspraken die we hebben vastgelegd in (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomsten, zoals bijvoorbeeld met Artex.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Cultuureducatie met Kwaliteit en cultuurcoach

We nemen deel aan de vierde periode van het landelijke programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit'. Dit programma loopt van 2025 tot en met 2028. De inzet van de cultuurcoach is uitgebreid om aansluiting te maken met andere maatschappelijk thema's en speciale doelgroepen uit de Brede SPUK. Zoals het versterken van de verbinding met de sociale basis, gezond en actief leven en mentale gezondheid. De functie van cultuurcoach is eind 2025 overgedragen aan een nieuwe functionaris.

Thijssehuis

Op de plek van de oude Thijsse school bouwen we een nieuw sociaal-cultureel centrum: het Thijssehuis. Een unieke plek waar iedereen zich op sociaal-cultureel gebied kan vermaken en verder kan ontwikkelen en waar initiatieven op het gebied van kunst, cultuur en literatuur elkaar versterken. De oplevering door de aannemer staat gepland vóór de bouwvak 2026 en de in gebruik name van het pand staat gepland voor eind augustus 2026.

Kunst in de openbare ruimte

Het kunstwerk Atlas bij het parkeerterrein van de TXL Sporthal vertoont duidelijke tekenen van ernstige achteruitgang. We hebben in de tweede helft van 2025 een onderzoek laten uitvoeren naar de staat en mogelijkheden voor herstel door de Rijksdienst van Cultureel Erfgoed. In de eerste helft van 2026 wordt op basis van het onderzoeksrapport een advies over het kunstwerk opgesteld.

Adviescommissie kunst & cultuur

In voorbereiding op de evaluatie van de verordening hebben we met de adviescommissie gesproken over hoe de rol en taken van de commissie het beste kunnen worden ingevuld. Eind 2025 zijn nieuwe afspraken gemaakt. Dit wordt meegenomen in het advies over de evaluatie van de verordening en staat voor Q2 2026 op de planning.

Zo hebben we dat gedaan

Aanbestedingskrediet Thijssehuis

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 20-09-2023

Besluit

1. Een krediet ad. € 1.425.342 inclusief niet verrekenbare BTW ter beschikking te stellen voor de realisatie van het Thijssehuis aanvullend op de kredieten zoals verleend in de raadsvergaderingen van 15 december 2021 en 21 september 2022, totaalkrediet inclusief niet verrekenbare BTW € 12.176.907.
2. Dekking van de daarbij behorende kapitaallasten ad. € 50.573 meenemen met de begrotingsbehandeling 2024.

[Link naar raadsbesluit 20-09-2023 Aanbestedingskrediet Thijssehuis](#)

Raadsbesluit 15-12-2021 Realisatie Thijssehuis - Artex, young4ever en de bibliotheek huisvesten

Besluit

1. Een investeringsbudget ad. € 8.461.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Thijsssehuis, inclusief aanleg buitenruimte, waarbij rekening is gehouden met de verrekenbare btw ad € 304.000;
2. De daaruit voortvloeiende kapitaallasten ad € 335.814 mee te nemen in de begroting 2022 en verder;
3. Structureel € 116.708 exploitatielasten (waaronder onderhoud eigenaar) beschikbaar te stellen en mee te nemen in de programmabegroting 2022 en verder;
4. De huidige uitgaven in onze begroting voor de exploitatielasten Oude Ulo ad € 102.000 en de vrijval van de kapitaallasten Thijsseschool door de sloop ad. € 12.000 (totaal € 114.000), te bestemmen als dekking voor de uitgaven van het nieuwe Thijsssehuis;
5. In te stemmen dat punt 1 t/m 4 per saldo extra uitgaven opleveren van structureel € 338.522 (€ 452.522 (totaal punt 2 en punt 3) - € 114.000);
6. Het Thijsssehuis door middel van bruikleen, huur en/of zakelijk recht beschikbaar te stellen aan StichtingThijsssehuis ten behoeve van maatschappelijke instellingen met Artex, Young4Ever en de bibliotheek als hoofdgebruikers;
7. Als vertrekpunt voor punt 6 te nemen dat de bibliotheekruimte via de Stichting Thijsssehuis btw-belast aan Kopgroep Bibliotheken wordt verhuurd in verband met verrekening btw;
8. Het beschikbaar stellen van het Thijsssehuis door middel van bruikleen, huur en/of zakelijk recht aan de Stichting Thijsssehuis aan te wijzen als economische activiteit in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet;
9. Voor het bouwrijp maken (waaronder sloop Thijsseschool) een budget beschikbaar te stellen ad.€ 155.000 ex btw en deze kosten ten laste van de algemene reserve te brengen;
10. De boekwaarde van de Thijsseschool ad. € 280.000 (2022) ten laste te brengen van de algemene reserve;
11. Een budget ad. € 72.000 ex btw beschikbaar te stellen voor 20 extra parkeerplaatsen, vergroting van het vlonderterras ('boven vijver') en een voetpad langs het Thijsssehuis naar het IJSbaanterrein (tussenThijsssehuis en vijver door);
12. De kapitaallasten van de investering genoemd onder punt 11 ad € 5.520 mee te in de eerste wijziging van de begroting 2022 ten laste van het begrotingsoverschot;
13. Voor nader fiscaal onderzoek een budget beschikbaar te stellen ad. € 20.000 en dit budget ten laste te brengen van de algemene reserve;
14. In verband met de realisatie van het Thijsssehuis € 380.000 te laten vrijvallen vanuit de onderhoudsvoorziening Oude Ulo (rationeel gebouwenbeheer) naar de algemene reserve.
15. Een extra investeringsbudget ad. € 240.000 inclusief BTW beschikbaar te stellen;
16. De daaruit voortvloeiende kapitaallasten ad € 7.309 mee te nemen in de begroting 2022 en verder;
17. Structureel € 4.000 exploitatielasten (waaronder onderhoud eigenaar) beschikbaar te stellen en mee te nemen in de programmabegroting 2022 en verder;
18. Via Stichting Thijsssehuis € 11.300 huur per jaar te innen bij Radio Texel.

[Link naar raadsbesluit 15-12-2021](#)

Raadsbesluit 21-09-2022 Bijstelling investering budget Thijsssehuis

Besluit

Het investeringsbudget te verhogen met € 1.500.000 exclusief btw.

Uitgaande van de start van de bouw per 1 juni 2023 kan het Thijsssehuis dan in het tweede kwartaal van 2024 in gebruik worden genomen.

In december 2021 is er op basis van het Voorontwerp € 7.707.440 ex BTW ter beschikking gesteld voor de realisatie van het Thijsssehuis, uitgaande van start bouw medio november 2022. Per start bouw 1 juni 2023, en ingebruikname in het tweede kwartaal van 2024, zijn de geraamde stichtingskosten € 9.205.107 ex BTW. Grofweg is meer dan twee-derde van de toename van de stichtingskosten het gevolg van indexering. De raad heeft ingestemd met de indexering van het krediet, maar er is sprake van excessieve bouwkostenstijgingen, die de gebruikelijke indexering ver te boven gaan. Daarnaast heeft de uitwerking van het Voorontwerp naar het Definitief ontwerp geleid tot extra maar noodzakelijke kosten en is er sprake van hogere advieskosten.

[Link naar raadsbesluit 21-09-2022](#)

Tijd (toelichting)

Er is vertraging. Nieuwe opleverdatum moet nog worden bepaald. De raad is hierover geïnformeerd met de RIB 'Voortgang realisatie Thijsssehuis' d.d. 17 februari 2026, zaaknr. 3719347.

Kwaliteit (toelichting)

De bouw van het Thijssehuis is in volle gang.

Geld (toelichting)

Ten opzichte van de rapportage Grondexploitaties en grote projecten van mei 2025 komt er een wijziging. De latere oplevering van het gebouw leidt tot extra kosten, deze zijn nog niet inzichtelijk. De raad is hierover geïnformeerd met de RIB 'Voortgang realisatie Thijssehuis' d.d. 17 februari 2026, zaaknr. 3719347.

Bevrijdingsfeest 80 jaar vrijheid

Omschrijving (toelichting)

In 2025 is het 80 jaar na de bevrijding van de Tweede Wereldoorlog. Dit willen we uitgebreid vieren en hiervoor vragen we een incidenteel budget van € 60.000.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.3](#)

Tijd (toelichting)

Afgerond in 2025.

Kwaliteit (toelichting)

Op 5 mei is 80 jaar bevrijding groots gevierd op Texel. Het aanbod was divers. De dag is waardig en goed verlopen.

Geld (toelichting)

€ 60.000 incidenteel | begroting 2025

De viering van 80 jaar bevrijding is binnen het budget gebleven.

Intocht Sinterklaas

Omschrijving (toelichting)

De NTR heeft de gemeente Texel gevraagd om gastheer te zijn van de landelijke intocht van Sinterklaas in november 2025, inclusief de opnames van het Sinterklaasjournaal. Een groot kinder- en familiefeest, voor jong en oud.

De gemeente is enthousiast dat de Sint naar Texel komt. We gaan laten zien waar Texel in uitblinkt, namelijk buitengewone gastvrijheid in combinatie met prachtige natuur en levendige dorpen. De intocht is een uitnodiging aan alle kinderen en ouders van Nederland om te zien wat Texel allemaal te bieden heeft.

Het college is positief en enthousiast over deze uitnodiging en waardeert dat er van veel organisaties en het bedrijfsleven een positief signaal is ontvangen. Uitdrukkelijke wens is om lokale partijen zoveel mogelijk bij de voorbereiding en het evenement te betrekken. Met een aantal partijen is daarover een afspraak gemaakt: zo zal de lokale stichting Sint en Piet actief betrokken zijn bij het programma.

Het evenement onderstreept de sterke verbondenheid binnen de Texelse gemeenschap, met de eilandeconomie, de vele gevarieerde kleinschalige bedrijven. Het sluit aan bij de ambities uit de Structuurvisie, Texel op Koers, waarin kleinschaligheid, gastvrijheid, een hoge mate van dienstverlening en veiligheid Texel uniek maakt.

Dit alles bij elkaar is de kracht van Texel.

Voor de organisatie richt de gemeente een projectgroep op, die nauw zal samenwerken met het evenementenbureau en de NTR om de voorbereidingen, vergunningverlening en uitvoering te realiseren. De minimale kosten voor het evenement worden geraamd op € 300.000, waarvan de gemeente € 200.000 beschikbaar stelt. De resterende middelen worden via subsidies, lokale fondsen en bijdragen van ondernemers beoogd. Daarnaast neemt de gemeente een post op van € 50.000,- als risico in de weerstandsparagraaf. Extra ondersteuning wordt in natura geleverd door het bedrijfsleven en organisaties. Kosten voor de uitzendingen worden door de NTR gedragen.

Het college heeft vertrouwen in een succesvolle voorbereiding en uitvoering van het evenement (zowel het Sinterklaasjournaal als de intocht), waarin Texel zich als een sterk samenwerkende en gastvrije gemeenschap kan laten zien.

[Link naar voorstel 09-07-2025: Intocht Sinterklaas](#)

Tijd (toelichting)

Project Landelijke Intocht Sinterklaas (lis) is binnen beoogd tijdsbestek uitgevoerd en deadlines zijn gehaald.

Kwaliteit (toelichting)

Op 15 november 2025 zette Sinterklas voet aan wal in de haven van Oudeschild tijdens de landelijke intocht Sinterklaas. Dit unieke evenement is met trots georganiseerd door de gemeente Texel, in nauwe samenwerking met inwoners, ondernemers, verenigingen en vele vrijwilligers, lokale basisschoolkinderen en verenigingen speelden een belangrijke rol.

De gemeente kijkt trots terug op een feestelijke intocht die Texel landelijk positief onder de aandacht bracht en de verbondenheid versterkte.

Geld (toelichting)

Het budget beschikbaar gesteld door de Raad van € 200.000,- (Gemeente) is niet overschreden, zie ook RIB 25-130 intocht Sinterklaas

<https://texel.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item//518448c5-89d5-43cb-b648-c2a3b6434b16>

5.4 Musea

Doelstellingen

5.4 Musea

De Gemeente Texel ondersteunt en faciliteert het onderzoeken, verwerven, behouden en presenteren van kunst, cultuur en erfgoed. Dit realiseren we door het subsidiëren van initiatieven, musea en andere instellingen die op dit gebied activiteiten aanbieden en organiseren. We zorgen voor een stabiel basisaanbod door het maken en vastleggen van duidelijke afspraken in (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomsten, zoals bijvoorbeeld met Stichting Texels Museum.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Depot

In september 2025 opende Stichting Texels Museum het nieuwe centrale depot aan de Schilderweg. Door de realisatie van dit depot kunnen zij beter de Texelse erfgoedcollectie conserveren en deze voor toekomstige generaties bewaren.

Texelse Museumpas

In 2025 faciliteerden we wederom de Texelse Museumpas en werkten we aan een nieuw voorstel bij de verdeling van het budget voor de Texelse Museumpas.

Maritieme erfgoed en archeologie

Op het gebied van maritieme archeologie hebben we met meerdere partijen samengewerkt voor de bescherming van ons maritiem erfgoed. Hierbij is de samenwerking met gemeenten Den Helder en Hollands Kroon, de Provincie en het Rijk noodzakelijk, maar ook met kenniscentra als Kaap Skil en het NIOZ. Met deze nauwere samenwerking gaven we invulling aan de motie 'Red ons maritieme erfgoed'. In 2024 stuurden we hierover een brief aan de nieuwe minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Als reactie op deze brief is in 2025 een onderzoek uitgevoerd door Mooi Noord-Holland. Op dit onderzoek volgde een impulsbijdrage van 6,8 miljoen voor onderwaterarcheologie. De samenwerking met lokale overheden, de Provincie, het Rijk en museum Kaap Skil werd geïntensiveerd om plannen uit te werken voor de besteding van deze middelen.

Archeologie

Op het gebied van archeologie werkten we aan een actualisatie van de archeologische beleidskaart (zie ook taakveld 5.5 Cultureel erfgoed) door het vaststellen van een cultuurhistorische elementenkaart. We maakten plannen om deze wetenschap nog verder onder de aandacht te brengen bij onze inwoners. Zo werd overleg gevoerd over de plannen voor de inrichting van de kerkheuvel Vogelmient, de afronding van het archeologisch onderzoek in de Trompstraat en omgeving in Oudeschild op de planning. Ook werd er archeologisch onderzoek gedaan in de Wezentuin.

5.5 Cultureel erfgoed

Doelstellingen

5.5 Cultureel erfgoed

De Gemeente Texel ondersteunt en faciliteert bij het beheer en onderhoud van monumenten en (im)materieel cultureel erfgoed. Dit realiseren we onder andere door het subsidiëren van instellingen en eigenaren die zich hiermee bezighouden. De gemeente voert het toezicht en handhaving in eigen beheer uit.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Informatie

We organiseerden een bijeenkomst voor kerkbesturen waarin zij werden geïnformeerd over en betrokken bij actuele onderwerpen en vraagstukken, zoals bijvoorbeeld over subsidie- en verduurzamingsmogelijkheden. Een vergelijkbare bijeenkomst voor monumenteigenaren verschoven we, door het nieuwe duurzaamheidsprogramma, naar 2026.

Schapeboeten

Voor het tweede jaar op rij organiseerden we de onderhoudsregeling voor de schapeboeten en hebben we de motie 'Texels erfgoed op peil' verder uitgewerkt. We ondernamen stappen om de procedure voor vijf schapeboeten zonder achterstallig onderhoud te benoemen tot gemeentelijk monument. Daarnaast werden de vergunningen aangevraagd voor het restaureren van drie schapeboeten met achterstallig onderhoud en zijn er meerdere offertes opgevraagd. Naar verwachting worden de projecten in de eerste helft van 2026 uitgevoerd.

Omgevingsplan

Ook in 2025 werkten we aan de inpassing van cultureel erfgoed in het omgevingsplan. Hiervoor starten we als eerste met de cultuurhistorische elementenkaart. Deze elementenkaart is in het tweede kwartaal van 2025 vastgesteld. Daarnaast onderzochten we ook andere mogelijkheden voor aanvullende bescherming van elementen in het omgevingsplan.

Zo hebben we dat gedaan

Actualisatie Archeologische beleidskaart

Omschrijving (toelichting)

Archeologie West-Friesland (hierna AWF) heeft de archeologische beleidskaart voor de gemeente Texel geactualiseerd. In 2023 en 2024 heeft AWF de taken uitgevoerd om de kaart te actualiseren. Ook zou een kaartlaag worden toegevoegd voor de cultuurhistorische elementen. Deze is in 2025 aangeleverd en geïmplementeerd.

[Raadsbesluit 18-09-2024 | Actualisatie Archeologische beleidskaart](#)

Tijd (toelichting)

De cultuurhistorische elementenkaart is door het college vastgesteld in de collegevergadering van 3 juni 2025. Hierbij is ook een RIB uitgegaan naar de gemeenteraad om hen hierover te informeren.

Kwaliteit (toelichting)

De archeologische beleidskaart is in 2024 vastgesteld door de raad. De cultuurhistorische elementenkaart is in juni 2025 door het college vastgesteld. Hierover is de gemeenteraad per RIB geïnformeerd.

Geld (toelichting)

De uren die in de kaarten zitten zijn door Archeologie West-Friesland doorgevoerd bij de jaarlijkse afhandeling van de uren voor de gemeenschappelijke regeling en het daarvoor beschikbaar gestelde budget.

Ook in De Waal de vlag weer in top

Omschrijving (toelichting)

[Motie 16-10-2024: ook in De Waal de vlag weer in top](#)

Tijd (toelichting)

Samen met wethouder Hooijschuur is gezocht naar een technische mogelijkheid om weer een vlag te kunnen hijsen. Op 23 juni 2025 is er een ontwerp van een mogelijkheid tot vlaggen uitgewerkt, maar dit is door het overlijden van wethouder Hooijschuur in de tweede helft van 2025 stil komen te liggen.

Kwaliteit (toelichting)

Momenteel zijn er plannen tot andere invulling/verkoop van de kerk. Met deze reden blijven de plannen tot nader orde stilliggen.

Geld (toelichting)

Niet van toepassing.

Red ons maritiem erfgoed

Omschrijving (toelichting)

Motie 09-11-2023

Roept het college op

1. in overleg te gaan met andere partijen en organisaties die betrokken zijn bij Maritiem Erfgoed en ons samen in te zetten voor het Texelse cultureel maritiem erfgoed.
2. om, op het moment dat de formatiebesprekingen in Den Haag beginnen, een brief aan de formerende partijen te sturen waarin het belang van een reddingsplan voor Maritieme Archeologie wordt onderschreven.

[Link naar motie 09-11-2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

De brief is opgesteld en verstuurd. In oktober heeft de minister een brief teruggestuurd. De raad is via de [RIB motie red ons maritiem erfgoed](#) op de hoogte gesteld.

De samenwerkingen lopen, met o.a. provincie Noord-Holland, Rijksdienst Cultureel Erfgoed & Kaap Skil.

Als reactie op de brief, heeft demissionair minister Bruins 6,8 miljoen vrijgemaakt. Dit budget kan tussen 2026-2028 besteed worden. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is bezig met een plan voor besteding van het geld. In de [RIB 25-050 Impulsbijdrage Rijk voor Maritiem Erfgoed Texel](#) werd de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Zodra er meer bekend is over de besteding van het geld, zal de raad hier ook over geïnformeerd worden.

Schapeboetenbeleid en Motie Texels Erfgoed op peil

Omschrijving (toelichting)

Schapeboeten zijn landschapselementen met een cultuurhistorische en toeristische (economische) waarde. We willen schapeboeten de erkenning geven voor de waarde die zij leveren aan het unieke Texelse landschap. Dit levert ook een bijdrage aan het toeristisch product en heeft daarmee ook economische waarde (Erfgoednota Texel is de Reede). Voorstel is afkomstig uit het coalitieakkoord 2022 en is bedoeld om te onderzoeken of het onderbrengen van de functie 'behouden en herstellen van de schapeboeten' in een beheerstichting een adequaat middel is.

In mei 2024 heeft de raad besloten om 5 potentieel monumentale schapenboeten met goede onderhoudsstatus (ook) op te nemen in de regeling. Hiervoor is structureel € 31.000 beschikbaar gesteld in de begroting 2025. Met hetzelfde besluit heeft de raad besloten om incidenteel € 144.335 beschikbaar te stellen voor de restauratie van 3 (andere) monumentale schapenboeten met achterstand in onderhoud.

[Schapenboetenbeleid](#)

[Motie Texels Erfgoed op peil](#)

[Aanvullend voorstel schapenboetenbeleid - Uitwerking motie 'Texels Erfgoed op peil'](#)

[link naar programmabegroting 2025](#)

Kwaliteit (toelichting)

Er is nogmaals contact gelegd met eigenaren van schapenboeten voor de procedure tot benoeming tot gemeentelijk monument. Twee eigenaren zijn akkoord, waarvoor de procedure nu doorlopen kan worden. In Q1 2026 worden de schapenboeten hopelijk tot gemeentelijk monument benoemd. De raad zal hierover geïnformeerd worden.

Stichting Dorpsherstel is bezig geweest met de voorbereidingen voor de restauratiewerkzaamheden van 3 schapenboeten met slechte onderhoudsstatus. Stichting Dorpsherstel heeft de vergunningen aangevraagd voor de herstelwerkzaamheden en zijn nu bezig met de offertes. In 2026 wordt aan de restauraties begonnen en worden deze zeer waarschijnlijk ook afgerond.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-602 : €15.000 incidenteel

Begroting 2023: € 10.000 incidenteel (motie 20-09-2023)

Begroting 2024: € 92.340 structureel

Raadsbesluit 22-05-2024: € 144.335 incidenteel en € 31.000 structureel vanaf 2025 welke is meegenomen in de programmabegroting 2025.

5.6 Media

Doelstellingen

5.6 Media

De gemeente stimuleert de ontwikkeling van taal-, digi- en informatievaardigheid en mediawijsheid van inwoners. Hiervoor subsidiëren we diverse grote en kleinere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en organiseren op dit gebied.

Bibliotheek

We zorgen voor een lokale bibliotheekvoorziening op Texel met duidelijke afspraken die vastliggen in een (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomst met Stichting KopGroep Bibliotheken.

Wat hebben we gedaan in 2025?

We ondersteunden instellingen en initiatieven voor de bevordering van taal-, digi- en informatievaardigheid en mediawijsheid van onze inwoners met subsidies en bijdragen. Zoals bijvoorbeeld de bibliotheek bij haar taak voor de verzorging van het informatiesteunpunt digitale overheid en Stichting Lokale Omroep Texel bij de uitoefening van de lokale publieke mediafunctie op basis van de Mediawet. Laatstgenoemde is in 2025 een samenwerking gestart met omroep Zilt en RTV NOF om samen de streekomroep van de Wadden te vormen. Eind 2025 heeft het Commissariaat voor de Media de aanvraag van de Stichting Waddenomroep voor de uitzendrechten via de frequentie goedgekeurd, waarover de raden van de Waddeneilanden vooraf positief hebben geadviseerd.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Doelstellingen

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

De gemeente onderhoudt, beschermt, faciliteert en ondersteunt natuur, landschap en recreatievoorzieningen. We stimuleren en versterken de biodiversiteit van de openbare ruimte passend bij het omringende landschap en de specifieke situatie in gebruik en functie. Dit combineren we zoveel mogelijk met klimaatadaptieve maatregelen. Samen met de andere grondeigenaren en terreinbeheerders op Texel willen we ervoor zorgen dat deze maatregelen niet alleen op gemeentelijke grond, maar op het hele eiland gerealiseerd worden.

Wat hebben we gedaan in 2025?

Nieuwe ambities en uitgangspunten groene infrastructuur

Eind 2024 heeft de gemeenteraad de ambities en uitgangspunten uit het conceptbeleidsplan groene infrastructuur aangenomen. Ook is geld beschikbaar gesteld voor de uitwerking van die ambities, om tekorten in het huidige groenbeheer te verkleinen en om alvast de dorpskernen te vergroenen. Medio 2025 is een projectleider groene infrastructuur aangesteld. Om de benodigde middelen goed te onderbouwen in het definitieve beleids- en beheerplan 'Groene infrastructuur', zijn we eind 2025 gestart met de pilots 'Natuurinclusief groen' in twee dorpen. Deze pilots voeren we in 2026 uit. Ook hebben we concrete stappen gezet voor het vergroenen van de dorpskernen. Eind 2025 hebben we bij vier speeltuinen nieuwe bomen geplant.

IJsbaan

De voormalige ijsbaan in Den Burg krijgt een nieuwe bestemming als park met ruimte voor ontspanning, sport, spel en recreatie. Het gebied wordt ingericht met natuurlijke elementen zoals bloemrijk grasland, lage beplanting, watergangen, wadi's en groepen bomen. Dit zorgt voor een afwisselend en aantrekkelijk landschap. Het voorlopig ontwerp is medio 2024 vastgesteld. In 2025 is een definitief ontwerp en vervolgens een technisch ontwerp opgesteld. Verwacht wordt dat we na de aanbesteding in de eerste helft van 2026 kunnen starten met de fysieke uitvoering van het project.

Zo hebben we dat gedaan

Aan gezamenlijke aanpak gevolgen iepziekte bijdragen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-314

Door iepziekte zijn veel iepen verloren gegaan, door ziekte of preventief de lepen te verwijderen. In samenwerking met de gemeenten Schagen, Hollands Kroon en Den Helder is een gezamenlijk project gestart om te inventariseren hoe groot het areaal lepen is in elk van de gemeenten. Zowel op particuliere als op gronden van andere terreinbeheerders. Aan de hand hiervan kan er beleid ontwikkeld worden per gemeente hoe om te gaan met lepenziekte. Hierbij wordt later gevraagd aan de inwoner van Texel zijn lep op te geven om zo een totaal beeld te krijgen.

[Link naar begroting 2023](#)

Tijd (toelichting)

Hier is vanaf Q3 2025 een inventarisatie gedaan voor Texel, uitvoering voor deel komend jaar.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben in 2024 overleg gevoerd met andere aangesloten koppelgemeenten en andere externe partijen en een plan van aanpak gemaakt. De aanbesteding heeft via de gemeente Den Helder plaatsgevonden. De inventarisatie van de lepen op Texel is eind 2025 afgerond. Verdere aanpak en uitvoering van de plannen worden in 2026 en verder opgestart en uitgevoerd.

Geld (toelichting)

2023-314: € 20.000 Incidenteel (onderzoek, inventarisatie, voorbereiding subsidieaanvraag)

Beleidsplan groene infrastructuur

Omschrijving (toelichting)

Bij de vaststelling van de begroting 2024 op 9-11-2023 is middels voorstel 2024-509 besloten een groen beleidsplan op te stellen:

“Voor het beheer van het eigen areaal, maar ook om constructief in gesprek te gaan met andere beheerders op het eiland, is het belangrijk om de beleidsuitgangspunten voor het groen op ons eiland duidelijk en inspirerend vast te leggen. Hiervoor wordt een groenbeleidsplan opgesteld.”

[Link naar begroting 2024](#)

Bij het schrijven van het beleidsplan groene infrastructuur is compensatieregeling voor de herplant van gekapte bomen meegenomen. Een en ander volgens de aangenomen motie ‘Bomen voor boom’ op 15 februari 2023:

“Roept het college op

- om een praktische compensatieregeling uit te werken waarbij, als aanvulling op de bestaande uitgangspunten, rekening wordt gehouden met omvang, ouderdom en ecologische waarde van bomen;
- om deze nieuwe praktische compensatieregeling met terugwerkende kracht per 1-1-2023 in te laten ingaan;
- om het resultaat hiervan terug te koppelen naar de gemeenteraad.”

[Link naar motie 15-02-2023](#)

Het Beleidsplan Groene Infrastructuur is behandeld door de raad op 7 november 2024. In het raadsbesluit hierbij is besloten de financiële consequenties bij de begroting van 2025 mee te nemen:

“De wereld om ons heen verandert, waarbij klimaatverandering een belangrijk thema is. Dit beïnvloedt de leefbaarheid van onze dorpen en ons eiland. Om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, de biodiversiteit te vergroten en het achteruit gaan van de natuur(waarden) tegen te gaan is het belangrijk actie te ondernemen.”

In het beleidsplan zijn de volgende uitgangspunten voor het groenbeheer opgenomen:

- Leefbaarheid en participatie
- Behoud en versterken van het groene karakter
- Basis op orde
- Natuurinclusief beheer
- Duurzaam en klimaatbestendig

Het huidige beheer van ons groen wordt met de extra middelen deels voortgezet en langzaam omgebogen naar een natuurlijker beheer.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024](#)

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7](#)

Via een amendement is tevens besloten een subsidieregeling voor groene daken uit te werken.

[Link naar amendement 07-11-2024](#)

Tijd (toelichting)

We nemen twee jaar de tijd om de twee pilots uit te voeren. Eind 2025 zijn we gestart met het opzetten hiervan. Onder leiding van de projectleider groene infrastructuur samen met het huidige groenbeheer wordt

hierbij verkend en ervaring opgedaan hoe we het beste de ambities uit het groenbeleidsplan en de uitvoeringspraktijk met elkaar kunnen verbinden. De bevindingen worden bij de begroting 2028 via een nieuw voorstel aan de raad voorgelegd.

Kwaliteit (toelichting)

Het beleidsplan groene infrastructuur is eind 2024 in concept opgesteld en behandeld door de raad. De motie 'bomen voor boom' is hierin verwerkt. De voorbereidingen voor de pilots in twee dorpen zijn gestart. Ook zijn concrete stappen gezet voor het vergroenen van de dorpskernen. Zo zijn eind 2025 in en nabij vier speeltuinen nieuwe bomen geplant. In 2026 zal een subsidieregeling voor groene daken worden opgesteld.

Geld (toelichting)

2024-509: € 35.000 incidenteel (opstellen nota)
Begroting 2025: € 50.000 incidenteel (pilots in twee dorpen)
Begroting 2025: € 400.000 structureel (fte + extra bomen en groen + beheer en onderhoud)

Groenvoorziening pleintje hoek Warmoesstraat - Schilderend renoveren

Omschrijving (toelichting)

Het pleintje op de hoek Schilderend-Warmoesstraat in het centrum van Den Burg wordt ook wel 'het Gouden Strookje' genoemd. Het pleintje maakt een versleten en rommelige indruk door de concentratie van verschillende functies. Zo staan er afvalcontainers, grote bomen, bloembakken, kabelkasten en wordt het tevens gebruikt voor het parkeren van fietsen. De boomwortels drukken de bestrating omhoog met het risico op valpartijen. Een renovatie is gewenst om het geheel aantrekkelijker te maken, met nieuwe aanplant en een verbetering van de groeiplaats van de bomen.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7](#)

Tijd (toelichting)

Start uitvoering van project is gepland in Q2 2026.

Kwaliteit (toelichting)

Behalve dat het gehele pleintje aantrekkelijker wordt gemaakt door de bestrating strak te trekken worden het aantal functies die het pleintje dient teruggebracht om zo een eenduidiger beeld te creëren. Tegelijkertijd wordt de openbare ruimte zo ingericht dat de ~50 jaar oude bomen behouden en versterkt worden.

Naast het versterken van het bestaande groen (bomen) wordt een deel van de verharding vervangen door plantvakken, met oog op de vermindering van de verstening van de openbare ruimte; vergroten van de biodiversiteit, verbeteren van waterinfiltratie en als middel om stedelijke hitte-stress lokaal te verminderen.

Geld (toelichting)

€ 50.000 incidenteel | begroting 2025

Holder maaimachine/werktuiglastdrager

Omschrijving (toelichting)

Het voorstel is om het bestaande vervangingsbudget van de werktuiglastdrager (Holder) van € 90.000 te verhogen naar € 155.000 (zie Hoofdstuk 5B-Vervangingsinvesteringen). Een werktuiglastdrager is een machine die vooral gebruikt wordt in de groenvoorziening, maar ook om fietspaden en trottoirs te vegen. De extra kosten zijn het gevolg van sterk gestegen prijzen.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7](#)

Tijd (toelichting)

Aanbesteding gedaan, levering 2026.

Kwaliteit (toelichting)

De aanbesteding voor de vervanging van de werktuiglastdrager is voltooid en wordt in 2026 geleverd.

Geld (toelichting)

Nieuw	€ 65.000
Vervangingsinvestering	€ 90.000
Totale investering	€ 155.000

De afschrijftermijn van een dergelijke machine is 8 jaar

Pick up 4x4 strandbeheer aanschaffen

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-513

De Pick-Up (4x4) is aan vervanging toe. Vanwege de corona-pandemie, het grondstoffen tekort in de wereld, de verschuiving in beschikbaar personeel en het chiptekort voor de gehele automotieve industrie, heeft dit geleid tot (zeer) forse prijsstijgingen.

[Link naar begroting 2024](#)

Tijd (toelichting)

levering september 2024

Kwaliteit (toelichting)

Voertuig geleverd, krediet afgerond

Geld (toelichting)

2024-513 € 10.000 Investering
De Pick-Up is aan het einde van zijn levensduur en moest vervangen worden. Er was dekking aanwezig voor € 52.000, beschikbaar gesteld via de programmabegroting 2023. Via de begroting 2024 is dit budget verhoogd naar € 62.000.

Ransomes maaimachine

Omschrijving (toelichting)

De Ransomes maaimachine is aan vervanging toe. Voorgesteld wordt de maaimachine te vervangen door een algemene werktuiglastdrager aangevuld met een koppelstuk om mee te maaien (klepelmaaibak). Voor de klepelmaaibak wordt een apart voorstel ingediend.

De voorstellen zijn wel van elkaar afhankelijk; zowel zonder werktuiglastdrager als zonder klepelmaaibak kan er niet gemaaid worden.

[Link naar programmabegroting 2026](#)

Tijd (toelichting)

De Ransomes maaimachine is in 2025 afgeschreven, maar kan technisch gezien nog een jaar mee. Moet in 2026 worden vervangen.

Kwaliteit (toelichting)

De algemene werktuiglastdrager is koppelbaar met verschillende koppelstukken, waardoor hij multi inzetbaar is voor bijvoorbeeld vegen, maaien etc. Dit is nu een duurdere investering, maar als de veegmachine moet worden vervangen hoeft er geen hele nieuwe machine aangeschaft te worden, maar kan worden volstaan met een koppelstuk om mee te vegen.

Geld (toelichting)

Vervangingsinvestering € 108.000 + € 47.000 (perspectiefnota 2026)

De afschrijftermijn van een dergelijke machine is 8 jaar.

Machine wordt in 2026 aanbesteed

Verbeteren biodiversiteit en klimaatadaptatie plantsoenen

Omschrijving (toelichting)

In navolging op het oude en ter voorbereiding op het nieuwe beheerplan zijn er plekken binnen onze gemeente waar we de biodiversiteit kunnen verhogen en het groen kunnen verbeteren in het kader van hittestress en klimaatadaptatie. De insteek wordt het beperken van hittestress door de aanplant van bomen en het vergroten van de biodiversiteit door grasvelden in te zaaien met wildebloemenmengsels.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7](#)

Tijd (toelichting)

Staat op de planning voor 2026.

Kwaliteit (toelichting)

Er is een onderzoek gestart naar 'onnodige verharding'. De nieuwe groenbeheerder is i.s.m. de wegbeheerder gestart aan een inventarisatie van geschikte locaties hiervoor. Hierbij valt te denken aan vergroening rond de Ruyterstraat, Cor Bremerstraat, hoek Epelaan Kamerstraat en Keesomlaan richting rotonde Schilderend. De uitvoering staat gepland voor 2026.

Geld (toelichting)

€ 100.000 incidenteel | begroting 2025

Vervangen aanhangwagens

Omschrijving (toelichting)

Het geld is nodig voor de vervanging/aanschaf van drie aanhangwagens. De huidige aanhangwagens zijn meer dan 30 jaar oud, waardoor de bedrijfszekerheid en bruikbaarheid behoorlijk is afgenomen. De aanhangwagens worden voornamelijk gebruikt voor onderhoud van het openbaar groen. De afschrijftermijn wordt gesteld op 20 jaar.

[Link naar raadsbesluit 07-11-2024 voorstel begroting 2025 - Programma 5-5.7](#)

Tijd (toelichting)

De aanhangwagens zijn in mei 2025 geleverd en in gebruik genomen.

Kwaliteit (toelichting)

De aanhangwagens zijn vervangen.

Geld (toelichting)

€ 16.500 | begroting 2025

De afschrijftermijn wordt gesteld op 20 jaar.

Voormalige ijsbaan in Den Burg herinrichten

Omschrijving (toelichting)

Raadsbesluit 09-11-2023 voorstel begroting 2024-514

Op 13 juli 2022 heeft de gemeenteraad opdracht gegeven om een voorontwerp voor de herinrichting van de ijsbaan in Den Burg op te stellen, waarbij bewegen in een groene omgeving centraal staat. Hier wordt momenteel aan gewerkt, waarbij een relatief hoge mate van participatie wordt toegepast. Op basis van kengetallen is bepaald welk bedrag deze herinrichting naar verwachting zal kosten. Hierbij is een bepaalde onzekerheidsmarge gehanteerd omdat het bedrag is bepaald aan de hand van kentallen en niet aan de hand van een ontwerp. In deze begroting wordt gevraagd akkoord te gaan met een investering van maximaal € 1,4 miljoen voor de realisatie. Voor het beheer en onderhoud wordt op dit moment geraamd dat hier jaarlijks € 15.000,- voor benodigd is.

[Link naar begroting 2024](#)

Motie 19-06-2024 Binnen het budget en zonder het ontwerp aan te tasten!

Roept het college op

om hoe dan ook te zorgen dat het uitgangspunt van een beweegpark met de elementen uit het model natuurpark in stand blijft (zoals in het Voorontwerp Herinrichting IJsbahn wordt omschreven) en - als kostenoverschrijding dreigt - te zorgen dat de balans tussen beweegpark en elementen uit het model natuurpark gelijk blijft.

[Link naar motie 19-06-2024](#)

Motie 19-06-2024 Voorkom problemen rond hemelwaterafvoer en grondwaterstijging

Roept het college op

om bij de verdere technische uitwerking in de volgende fase van het project 'Herinrichting IJsbahn' alle toetsen en onderzoeken uit te laten voeren die nodig zijn, binnen het budget, om te zorgen dat er geen problemen gaan ontstaan rond hemelwaterafvoer en grondwaterstijging.

[Link naar motie 19-06-2024](#)

Motie 19-06-2024 Beweeg- en natuurpark DE IJSBAAN

Verzoekt het college

Het beweeg- en natuurpark op de voormalige IJsbahn formeel de naam De IJsbahn te geven (en dat dus vanaf nu in alle uitingen en besluiten te gebruiken).

[Link naar motie 19-06-2024](#)

Raadsbesluit 19-06-2024 Voorontwerp herinrichting IJsbaan

Op 13 juli 2022 heeft de gemeenteraad besloten om het model beweegpark nader uit te werken tot een voorontwerp waarbij voorkeurselementen uit het model natuurpark en een oversteekverbinding met de Skool/OSG geïntegreerd worden. Daarom heeft het college een uitvoerig participatietraject met diverse belanghebbenden laten uitvoeren.

Het voorontwerp dat nu voorligt, bevat verschillende ruimtes met diverse functies, welke zijn ingericht en omgeven met afwisselende natuurlijke elementen als bloemrijk grasland, lage beplanting, watergangen, wadi's en boomgroepen.

Er is ruimte om te wandelen, sporten, spelen en recreëren. Het college stelt de gemeenteraad voor het voorontwerp voor de herinrichting van de IJsbaan vast te stellen.

[Link naar raadsbesluit 19-06-2024](#)

Tijd (toelichting)

De verwachting is dat in het 2e kwartaal 2026 gestart zal worden met de fysieke uitvoering van het project.

Kwaliteit (toelichting)

In juli 2025 leverde projectbureau VKZ het definitief ontwerp (DO) op. Voor het technisch ontwerp (TO) hebben we ingenieurbureau SmitsRinsma geselecteerd via het Europese raamcontract. Dit TO vormt de basis voor de aanbesteding van de aannemer in het eerste kwartaal van 2026.

Met de vaststelling van de Programmabegroting 2026 vernieuwen we ook het skatepark. Hoewel dit een apart project is, maken we er één integraal geheel van: de skatelane verbindt het park straks direct met de IJsbaan.

Geld (toelichting)

2024 € 247.500 Regiodeal de Wadden

2024-514 € 1.400.000 Investering. Afschrijvingstermijn 15 jaar.

2024-514 € 15.000 Structureel

5 Wat is gedaan in 2025 wat op de planning stond in 2024

Sportpark Den Burg-Zuid

Bij de programmabegroting 2024 was een incidenteel budget van € 30.000 beschikbaar gesteld bij het voorstel 2024-503 voor onderzoek naar de gebruiksmogelijkheden Sportpark Den Burg - Zuid. De aanleiding was verwachte leegstand (sportveld C) en andere ontwikkelingen en initiatieven van sportverenigingen aldaar. Gedurende 2024 en 2025 werd duidelijk dat een aantal initiatieven op een andere wijze is gerealiseerd en dat een aantal andere voorzieningen niet doorgingen. Nut en noodzaak van het voorziene onderzoek waren daarmee afgenomen. Bij de programmabegroting 2026 is daarom besloten het onderzoek in de ijskast te zetten en het budget vrij te laten vallen in 2025.

Risico-inventarisatie strandbewaking

Bij de programmabegroting 2024 was ook een incidenteel budget van € 17.500 beschikbaar gesteld bij voorstel 2024-507 voor het uitvoeren van een risico-inventarisatie van de strandbewaking. Aanleiding hiervoor was de veranderende kust en verplaatsing van strandpaviljoens. De inventarisatie is gestart in 2024 en afgerond in 2025 door het Nederlands Instituut Veiligheid Zwemwaterlocaties in samenwerking met de reddingbrigades.

5 Aangevraagde en toegekende subsidies

n.v.t.

Verbonden partijen in programma 5

Er zijn geen verbonden partijen in programma 5.

5 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet - sporters	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	50,8	49,3
				2022	50,2	46,4
				2024	45,2	42,5

5 Wat heeft het gekost

Wat heeft het gekost programma 5

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Realisatie 2023	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Realisatie 2025
Baten						
PROGRAMMA 5	Samen beleven en bewegen					
TV_5.1	Sportbeleid en activering	139	188	116	119	290
TV_5.2	Sportaccommodaties	422	300	304	304	304
TV_5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3	17	14	14	105
TV_5.4	Musea	174	174	174	174	0
TV_5.5	Cultureel erfgoed	5	4	1	1	3
TV_5.6	Media	13	13	13	13	13
TV_5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	249	242	256	300	303
Totaal Samen beleven en bewegen		1.005	937	879	925	1.018
Lasten						
PROGRAMMA 5	Samen beleven en bewegen					
TV_5.1	Sportbeleid en activering	487	337	405	589	511
TV_5.2	Sportaccommodaties	1.597	1.794	1.839	1.849	1.705
TV_5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	596	764	1.462	1.122	1.055
TV_5.4	Musea	547	710	680	703	701
TV_5.5	Cultureel erfgoed	723	705	900	677	623
TV_5.6	Media	316	327	365	465	465
TV_5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.936	2.844	3.624	3.674	3.659
Totaal Samen beleven en bewegen		7.202	7.482	9.275	9.079	8.720
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		-6.197	-6.545	-8.396	-8.153	-7.702
Gerealiseerd resultaat		-6.197	-6.545	-8.396	-8.153	-7.702

5 Analyses

Excel-tabel

Analyse

De kolom begroting 2025 na wijziging minus rekening 2025 waarbij rekening moet worden gehouden met de opgenomen lasten en opgenomen baten. Die zijn bij de analyse getotaliseerd. (bedragen x € 1.000)

5.1 Sportbeleid en activering		S/I	249
SPUK-Sport: de opbrengsten zijn niet geraamd, de kosten wel € 158K 2025 en nabetaling 2023 € 36K.	194 V	S	
Overige oorzaken <€50k	55 V	S/I	
5.2 Sportaccomodaties		S/I	144
Sportaccomodaties: salarissen	101 V	I	
Wieler- en atletiekbaan: Kapitaallasten	133 V	I	
Hogere inhuurkosten Molenkoog	-101 N	I	
Overige oorzaken <€50k	11 V	I	
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		S/I	157
De interne overboeking van 5.3 Artex (voordeel €108) en 6.1 Young4Ever (voordeel €66) naar taakveld 5.4 Ouwe Ulo (tekort €174) wordt niet meer geboekt. Per saldo is het effect nihil.	108 V	S	
Overige oorzaken <€50k	49 V	S/I	
5.4 Musea		S/I	-172
De interne overboeking van 5.3 Artex (voordeel €108) en 6.1 Young4Ever (voordeel €66) naar taakveld 5.4 Ouwe Ulo (tekort €174) wordt niet meer geboekt. Per saldo is het effect nihil.	-174 N	S	
Overige oorzaken <€50k	2 V	S/I	
5.5 Cultureel erfgoed		S/I	55
In 2025 is minder dan het gereserveerde bedrag aan subsidie toegekend voor restauratie schapenboeten en monumenten. De resterende budgetten zijn naar de egaliseringsreserves gestort (zie programma 0 mutatie reserves). Per saldo neutraal in de jaarrekening 2025.	47 V	I	
Overige oorzaken <€50k	8 V	S/I	
5.6 Media		S/I	0
Overige oorzaken <€50k	0		
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		S/I	18
Groenonderhoud:			
Meer uitgegeven aan dagelijks groenonderhoud doordat de raming te krap was en daarnaast sprake was van langdurig warm weer	-163 N	S	
Minder doorbelasting Gemeentewerken bij groenonderhoud	70 V	S	
Tijdens de vervanging van de riolering in de Waalderstraat is gekozen voor een andere inrichting met meer bomen en grotere groenvakken, wat leidt tot duurzamer en klimaatbestendiger groen (€ 84k). Kleine reconstructies zorgden daarnaast voor extra onderhoud en er zijn meer bomen vervangen dan gepland (€29k).	-113 N	I	
Door achterstallig onderhoud aan bomen zijn de kosten hoger uitgevallen.	-151 N	I	
Het groenbeleidsplan wordt de komende jaren uitgevoerd; in 2025 is het budget nog niet volledig besteed.	177 V	I	
Hogere opbrengsten Strand	58 V	S	
Speelplaatsen onder andere door lagere loonkosten (€65k) en minder onderhoud (€44k).	120 V	I	
Overige oorzaken <€50k	20 V	S/I	
Totaal programma 5		V	451

